

Eleftherotypia, 23.06.2013

ΣΑΡΑ ΒΑΓΚΕΝΚΝΕΧΤ (αντιπρόεδρος του γερμανικού αριστερού κόμματος Die Linke)

«Οχι διάσωση του ευρώ εις βάρος της δημοκρατίας»

Συνέντευξη στον ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΒΕΛΑΚΗ

Η Γερμανίδα πολιτικός μιλάει για την επιχείρηση χειραγώγησης των συμπατριωτών της από την κυβέρνηση, που παρουσιάζει τη Μέρκελ ως υπερασπίστρια των χρημάτων τους, ενώ στην ουσία ωφελούνται από την πολιτική της οι τράπεζες

«Δεν μπορούμε να

καθόμαστε να περιμένουμε εδώ στη Γερμανία να καταρρεύσουν τα πάντα. Πρέπει να σκεφτούμε εναλλακτικές λύσεις για το νόμισμα, που δεν θα αφήνουν έδαφος για την ανάπτυξη κερδοσκοπίας με τις ισοτιμίες και θα επιβάλλουν ελέγχους στη ροή κεφαλαίων» (φωτ. ΑΠΕ) Η Σάρα Βάγκενκνεχτ είναι από τις ανερχόμενες προσωπικότητες της γερμανικής Αριστεράς και γενικότερα της πολιτικής σκηνής της χώρας της. Αντιπρόεδρος του αριστερού κόμματος Die Linke από το 2010 και εκπρόσωπος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του για θέματα οικονομικής πολιτικής, διακρίνεται για τις αιχμηρές της τοποθετήσεις και την αμείλικτη κριτική που ασκεί από το βήμα της Ομοσπονδιακής Βουλής στην καγκελάρια Μέρκελ. Τη συναντήσαμε στο Βερολίνο, στο γραφείο της στο Κοινοβούλιο, και συζητήσαμε για τις πολιτικές εξελίξεις στη Γερμανία και την πρόσφατη τοποθέτησή της στη συζήτηση για το ευρώ που πυροδότησαν οι δηλώσεις του Οσκαρ Λαφοντέν.

*** Οι αναλυτές προβλέπουν άνετη νίκη της Μέρκελ στις εκλογές του Σεπτεμβρίου, και το επικρατέστερο σενάριο φαίνεται να είναι αυτό ενός «μεγάλου συνασπισμού» των Χριστιανοδημοκρατών με τους Σοσιαλδημοκράτες του SPD. Αυτό θα επιβεβαίωνε τη ρήση του Οσκαρ Λαφοντέν ότι, πέραν του Die Linke, στη Γερμανία υπάρχει μόνο ένα κόμμα με τέσσερις πτέρυγες;**

- Η εκτίμηση του Λαφοντέν είναι απόλυτα ορθή. Το πρόβλημα δεν είναι ότι η πλειοψηφία της κοινωνίας είναι ικανοποιημένη με την πολιτική της Μέρκελ, κάτι τέτοιο δεν υφίσταται, αλλά ότι οι Σοσιαλδημοκράτες δεν αποτελούν εναλλακτική λύση. Ο ηγέτης του SPD Πέερ Στάινμπρουκ είναι εμφανώς άνθρωπος των τραπεζών και υπέρμαχος της νεοφιλελεύθερης «Ατζέντας 2010» που προώθησε η κυβέρνηση Σρέντερ και που οδήγησε σε βίαιη συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους και στην απορύθμιση της αγοράς εργασίας.

Τα κέρδη των τραπεζών

*** Δεν επικρατεί όμως στην κοινή γνώμη η άποψη ότι η Μέρκελ υπερασπίζεται τα συμφέροντα της Γερμανίας;**

- Δεν μου φαίνεται τόσο απλό. Υπάρχει βέβαια η επιχείρηση χειραγώγησης που παρουσιάζει τη Μέρκελ ως υπερασπιζόμενη τα χρήματα των Γερμανών φορολογουμένων και τα συμφέροντα της οικονομίας. Ο κόσμος βλέπει όμως ότι στην ουσία οι τράπεζες είναι αυτές που ωφελούνται από τα σχέδια διάσωσης του ευρώ και φοβάται ότι η παρεχόμενη χρηματοδότηση είναι εις μάτην. Η συζήτηση για το επόμενο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους έχει ήδη αρχίσει στη Γερμανία και όλοι καταλαβαίνουν ότι το κόστος θα το επωμιστούν οι φορολογούμενοι και όχι οι ιδιωτικές τράπεζες που έχουν ξεφορτωθεί τους τίτλους του ελληνικού χρέους που κατείχαν. Το πιο καλά πληροφορημένο τμήμα του πληθυσμού αντιλαμβάνεται επιπλέον ότι στον ευρωπαϊκό Νότο υπάρχει τρομακτική ανεργία, ειδικά στους νέους. Όλο και περισσότεροι δεν πιστεύουν πλέον ότι η διαρκώς εντεινόμενη λιτότητα μπορεί να δώσει διέξοδο σε αυτές τις χώρες.

*** Αν είναι όμως έτσι, πώς εξηγείται η δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται σήμερα η γερμανική Αριστερά, παρόλο που αντιμάχεται τις мерκελικές πολιτικές και το νεοφιλελευθερισμό;**

- Εδώ έχουμε ένα παράδοξο. Όταν ρωτούν τους πολίτες τη γνώμη τους για προτάσεις που μόνο το Die Linke προβάλλει, χωρίς όμως να αναφέρεται ότι είναι προτάσεις του Die Linke, τα ποσοστά αποδοχής είναι πολύ υψηλά, της τάξης του 70%, ειδικότερα όταν αυτές αφορούν την αποκαλούμενη διάσωση των τραπεζών, την αύξηση των μισθών και τον τερματισμό των κοινωνικών περικοπών. Και όμως αυτό δεν μεταφράζεται σε αντίστοιχη υποστήριξη στο Die Linke.

Εδώ πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας δύο παράγοντες. Ο πρώτος είναι ότι κανένα άλλο κόμμα δεν είναι διατεθειμένο να συνεργαστεί μαζί μας. Όσοι μας ψηφίζουν, ξέρουν λοιπόν ότι δεν είμαστε δύναμη που έχει προοπτική διακυβέρνησης. Ο άλλος παράγοντας έχει να κάνει με τις δικές μας ευθύνες. Το Die Linke γνώρισε πρόσφατα πολλές εσωτερικές συγκρούσεις και επιθέσεις εκ των έndon, ακόμη και από πρώην πρόεδρο του κόμματος. Η κατάσταση είναι τώρα καλύτερη, αλλά αυτή η εικόνα έχει μείνει.

Σ' αυτά πρέπει να προστεθεί και ένας παράγοντας που είναι κοινός σε όλες τις χώρες, δηλαδή ότι τα ΜΜΕ είναι εναντίον μας, τόσο τα ιδιωτικά όσο και τα δημόσια.

*** Ερχομαι τώρα στο θέμα τού ευρώ. Τονίσατε ότι καλώς το Die Linke εμμένει στις θέσεις του για αλλαγές σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Προσθέσατε μάλιστα ότι η συζήτηση για παύση πληρωμών και συντεταγμένη έξοδο από το ευρώ μιας χώρας ή μιας ομάδας χωρών είναι δόκιμη και ότι τέτοια μέτρα μπορούν να θεωρηθούν «νόμιμη αυτοάμυνα». Πολλοί όμως σας ασκούν κριτική, λέγοντας ότι η άποψή σας είναι δείγμα απαισιοδοξίας, ίσως και παραίτησης.**

- Πιστεύω ότι δεν είναι θέμα απαισιοδοξίας ή παραίτησης, αλλά απλά ρεαλισμού. Θα μπορούσε ασφαλώς να δοθεί ακόμη μία ευκαιρία στο ευρώ, αν οι προτάσεις μας ετίθεντο σε εφαρμογή. Αν είχαμε δηλαδή μεγάλες αυξήσεις μισθών στη Γερμανία, συντονισμένη πολιτική ανάκαμψης κ.λπ. Ξέρουμε όμως ότι το μοναδικό κόμμα που τα προτείνει αυτά είναι το Die Linke. Οι Σοσιαλδημοκράτες στήριξαν διαρκώς τις πολιτικές της Μέρκελ, και ως αντιπολίτευση υπερψήφισαν όλα τα σχέδια διάσωσης των τραπεζών και του ευρώ. Αυτό

σημαίνει ότι ακόμη και με το ενδεχόμενο, που δεν θεωρώ πιθανό, μιας κυβέρνησης Σοσιαλδημοκρατών και Πρασίνων, η πολιτική της Γερμανίας δεν πρόκειται να αλλάξει επί της ουσίας. Και η Γερμανία έχει καθοριστικό ρόλο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η διάσωση του ευρώ εις βάρος των συνθηκών διαβίωσης εκατομμυρίων ανθρώπων, με καλπάζουσα ανεργία, και εν τέλει εις βάρος της ίδιας της δημοκρατίας, δεν είναι κάτι που επιθυμώ. Πρέπει λοιπόν να συζητήσουμε για εναλλακτικές λύσεις. Δεν μπορούμε να καθόμαστε να περιμένουμε, εδώ στη Γερμανία, να καταρρεύσουν τα πάντα και μετά να λέμε «συγγνώμη, αλλά δεν σκέφτηκα έγκαιρα εναλλακτικές προτάσεις». Πρέπει να σκεφτούμε εναλλακτικές λύσεις για το νόμισμα, που δεν θα αφήνουν έδαφος για την ανάπτυξη κερδοσκοπίας με τις ισοτιμίες και θα επιβάλλουν ελέγχους στη ροή κεφαλαίων. Πρέπει επίσης οι Γερμανοί αριστεροί να είναι αλληλέγγυοι με όσους στο Νότο σκέφτονται τέτοιες επιλογές. Αποτελεί για μένα δείγμα άγνοιας το να λέμε ότι κάτι τέτοιο αποτελεί «εθνικισμό».

*** Όπως, για παράδειγμα, με το αριστερό κόμμα της Κύπρου, το ΑΚΕΛ.**

- Ακριβώς. Αυτοί οι άνθρωποι προσπαθούν να απαντήσουν στην κοινωνική καταστροφή που γνωρίζουν οι χώρες τους, αυτό δεν έχει τίποτε το εθνικιστικό.

Το «γερμανικό μοντέλο»

*** Πιστεύετε ότι είναι δυνατό να αμφισβητηθεί το «γερμανικό μοντέλο» στη βάση του, και όχι μόνο σε κάποιες επιμέρους πτυχές του, όπως οι όροι της αναδιανομής του εισοδήματος ή η απορύθμιση της αγοράς εργασίας, χωρίς να αμφισβητηθεί το ίδιο το ευρώ, που βρίσκεται στο επίκεντρο της γενικότερης αρχιτεκτονικής που το στηρίζει;**

- Το βασικό πρόβλημα του γερμανικού μοντέλου είναι η εμμονή στις εξαγωγές. Η εσωτερική αγορά και κατανάλωση έχουν θυσιαστεί προς όφελός τους. Μόνον η ανώτερη τάξη και οι κλάδοι με εξαγωγικό προσανατολισμό έχουν όφελος, όχι οι εργαζόμενοι. Εάν αλλάζαμε το μοντέλο στην κατεύθυνση της στήριξης της εσωτερικής αγοράς, δεν θα είχαμε ανάγκη από περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες και φοροαπαλλαγές για το κεφάλαιο. Σήμερα, ακόμη και συνδικαλιστές λένε «μη συζητάτε για εναλλακτικές στο ευρώ, γιατί εξαρτώμεθα από το ευρώ, χωρίς αυτό οι επιχειρήσεις που κάνουν εξαγωγές θα κλείσουν και θα χάσουμε τις θέσεις εργασίας». Και όμως, πριν από την ΟΝΕ η Γερμανία είχε καλές εξαγωγικές επιδόσεις, αν και όχι τέτοιας έκτασης βέβαια, παρά τους σχετικά υψηλούς μισθούς. Τώρα όμως έχουμε φθάσει να εξάγουμε ακόμη και σπαράγγια ή φράουλες! Αυτό είναι μια εντελώς στρεβλή εξέλιξη και δείχνει ότι αυτοί που επωφελούνται από το ευρώ στη Γερμανία δεν είναι η κοινωνική πλειοψηφία.